

Cilt: 17 SAYI: 4 NİSAN 1989

Türk sanayicileri ve işadamları derneği

görüŖ

GÖRÜŞ (AYLIK YAYIN) NİSAN 1989
Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği

Sahibi ve Sorumlu Yayın Müdürü
Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı *Cem Boyner*

Yazı İşleri Müdürü :
Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği
Genel Sekreteri *Ertuğrul İhsan Özol*

Yayına Hazırlayan :
Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği
Ekonomik Araştırmalar Bölüm Başkanı
Nilgün Demirtaş

Görüş Araştırma Grubu :

Bu Sayıda :

Nilgün Demirtaş
Ayda Alpat
Taylan Kovanlıkaya
Lale Demiral

Dergideki yazılar kaynak olarak TÜSİAD GÖRÜŞ'ün belirtilmesi koşuluyla izinsiz kullanılabilir. İmzalı yazılar, yazarların kişisel görüşlerini yansıtmakta olup, dernek görüşü olarak kabul edilemez.

Adres :

Cumhuriyet Cad. Ferah Ap. 233/9-10
80230 Harbiye - İstanbul
Tlf : 146 24 12 - 140 12 05

Basıldığı Yer :

LEBİB YALKIN YAYIMLARI VE
BASIM İŞLERİ A.Ş.
Tel: 152 11 00 / 5 Hat

Bu Sayıda

TÜSİAD'dan Haberler	4
Siyasal Avrupa Oluşturulmadan Sanayi Gelişemez	9
AT Araştırma Politikasını Nasıl Uyguluyor?	14
Sosyal Avrupa ve Almanya'nın Tutumu	18
Enerjide Tek Pazar	22
Türkiye'de Finansman Bonoları	27

TÜSİAD'dan Haberler

Yönetim Kurulu Başkanı Cem Boyner, Başkan Yardımcıları Bülent Eczacıbaşı, Halis Komili ve Genel Sekreter E.İhsan Özol 2 Mart 1989 tarihinde Devlet Bakanı Sayın Ali Bozer ile Ankara'da bir görüşme yaptılar.

* * *

Başkan Cem Boyner ve Yönetim Kurulu üyeleri, 11 Mart 1989 tarihinde İstanbul Harbiye Orduevi'nde Başbakan Sayın Turgut Özal'a bir nezaket ziyaretinde bulundular ve güncel ekonomik konularla ilgili görüşlerini sundular.

* * *

Yönetim Kurulu Başkanı Cem Boyner ve Yönetim Kurulu üyeleri, 29 Mart 1989 tarihinde Çankaya Köşkü'nde Cumhurbaşkanlığı Sayın Kenan Evren'e bir nezaket ziyaretinde bulundular.

* * *

Başkan Cem Boyner 3 Mart 1989 tarihinde AT ve Türkiye konulu sempozyuma ve sempozyum münasebetiyle Dışişleri Bakanını Sayın Mesut Yılmaz tarafından İstanbul S Restaurant'ta verilen yemeğe katıldı.

* * *

7 Mart 1989 tarihinde Başkan Cem Boyner, Brüksel'de Avrupa Parlamentosu Başkanı Lord Plump tarafından düzenlenen "Güçlü Bir Avrupa - Rekabet Edebilir Bir Sanayi" adlı kollokyuma katıldı ve aynı hafta içinde AT Komisyonu üyesi Sayın Abel Matutes, Kuzey Güney İlişkileri ve Akdeniz Politikası sorumlusu Sayın Jean Durieux ve Kuzey Akdeniz sorumlusu Sayın Jean Joseph Schwed ile birer görüşme yaptı.

* * *

Başkan Cem Boyner 9 Mart 1989 tarihinde İngiltere Büyükelçisi Sayın Timothy Daunt ile İngiltere-Türkiye ticari ve ekonomik ilişkilerini konu alan bir görüşme yaptı.

* * *

Başkan Cem Boyner 10 Mart 1989 tarihinde İsviçre Büyükelçisi Sayın Adolf Lacher ile İsviçre-Türkiye ticari ve ekonomik ilişkilerini konu alan bir görüşme yaptı.

* * *

Başkan Cem Boyner 10 Mart 1989 tarihinde Bank Lombart'tan Sayın Eric Syz ile bir görüşme yaptı.

* * *

Başkan Cem Boyner Dünya Bankası Türkiye Daimi Temsilcisi Cem Chaffey ve eko-

nomist Sven B.Kjellstörn ile 13 Mart 1989 tarihinde bir görüşme yaptı.

* * *

Başkan Cem Boyner, 15 Mart 1989 tarihinde Financial Times Türkiye Temsilcisi Sayın Jim Bodgener ile Türk ekonomisiyle ilgili gelişmeler konusunda bir görüşme yaptı.

* * *

Başkan Cem Boyner, 22 Mart 1989 tarihinde ekonomik işlere bakan ABD Konso-losu Sayın Elizabeth Shelton ile bir görüşme yaptı.

* * *

Başkan Cem Boyner 25 Mart 1989 tarihinde İstanbul S Restaurant'ta yapılan DEİK Genel Kurulu'na katıldı.

* * *

Başkan Cem Boyner, 30 Mart 1989 tarihinde Interpress 77, Ltd'den Washington Post muhabiri Sayın Leo J.Geensen ile Türk ekonomisindeki gelişmelerle ilgili bir görüşme yaptı.

* * *

Başkan Cem Boyner, Ekonomik ve Sosyal Etüdler Konferans Heyeti tarafından 30 Mart 1989 tarihinde İstanbul Destek Rea-sürans Salonu'nda düzenlenen "Enflasyon İçinde Sanayinin Durumu" konulu semine-re katılarak bir konuşma yaptı.

* * *

Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Bülent Eczacıbaşı 9 Mart 1989 tarihinde Avustralya Büyükelçisi Sayın Donald Witheford ile Avustralya-Türkiye ticari ve ekonomik ilişkilerini konu alan bir görüşme yaptı.

* * *

Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Bülent Eczacıbaşı 31 Mart 1989 tarihinde DPT tarafından Ankara'da düzenlenen AT Danışma Kurulu Toplantısı'na katıldı.

* * *

Lüksemburg Veliaht Prensi Henri başkanlığındaki bir ekonomik heyet ve TUSİAD üyeleri 16 Mart 1989 tarihinde Divan Oteli'nde görüşme yaptılar. İki ülke ekonomilerindeki gelişmelerin ve ticari ilişkilerin ele alındığı görüşme sırasında yeni işbirliği olanakları üzerinde görüş alışverişinde bulunuldu. Daha sonra konuk heyet onuruna verilen yemekte, TUSİAD heyetine başkanlık eden Sayın Üzerih Garih, Prens Henri'ye ziyaretleri münasebetiyle bir şükran plaketi sundu.

* * *

İngiltere Büyükelçiliği Ekonomik ve Ticari Ataşesi Sayın Charles Humprey 6 Mart 1989 tarihinde Genel Sekreter E.İhsan Özol ile iki ülke arasındaki ekonomik ilişkilerle ilgili bir görüşme yaptı.

* * *

Genel Sekreter E.İhsan Özol 6 Mart 1989 tarihinde Deutsche Bank Türkiye temsilcisi Sayın Holger Falke ile bir görüşme yaptı.

* * *

Genel Sekreter E.İhsan Özol Japonya İstanbul Konsolosu Sayın Ahira Motoyama ve İkinci Sekreter Sayın Nasami Kusanagi ile 7 Mart 1989 tarihinde Japonya-Türkiye ticari ve ekonomik ilişkilerini konu alan bir görüşme yaptı.

* * *

Genel Sekreter E.İhsan Özol 13 Mart 1989 tarihinde Almanya Büyükelçiliği Ticaret Ataşesi Sayın Manfred Piecha ve Büyükelçilik Müşaviri Sayın Dr.Peter F.Ohr ile iki ülke arasındaki ticari ilişkileri konu alan bir görüşme yaptı.

* * *

Genel Sekreter E.İhsan Özol Scottish Council Development Industry Ticaret Heyeti Başkanı Sayın Kathlyn Bateman ile 21 Mart 1989 tarihinde iki ülke ilişkilerinin geliştirilmesi ile ilgili bir görüşme yaptı.

* * *

Dünya Bankası Ankara Temsilcisi Sayın Paulo Vieira ile 22 Mart 1989 tarihinde Genel Sekreter E.İhsan Özol, Türkiye'deki ekonomik gelişmelerle ilgili bir görüşme yaptı.

Siyasal Avrupa Oluşturulmadan Sanayi Gelişemez

Avrupa siyasi egemenliği şu üç ilkeye dayandırıyor: Ordu, para birimi ve diplomasi.

Tam anlamıyla siyasi egemenliğe sahip olmanın bu üç temel göstergesinden herhangi biri Brüksel'de, Strazburg'da veya başka bir yerde bulunmuyor. Çünkü ulusal devletler Westphalie* Anlaşmasının geleneğine bağlı bulunmaktadır. Topluluk içinde yeralan 320 milyon tüketici de henüz salt Avrupalı yurttaşlar olarak anılıyorlar. Önceliğe sahip işlerin başında yeralan, sınırların kaldırılması projesi içinde birleşik bir siyasi egemenliğe sahip olunmadan ekonomik ve sosyal adımların atılabileceği gibi bir yanılgı da yatmaktadır.

(*) 1648 yılında Alman Eyaletleri, İsveç ve Fransa arasında imzalanan ve Otuz Yıl Savaşları'nın sona ermesini sağlayan antlaşmadır.

Şu ana değin, Avrupa'da sanayi çevreleri kendilerini geliştirme konusunda bir çok adım atmışlardır ve ulusal politikacılardan daha hızlı ilerlemektedirler. Örneğin, kimya sektöründe Avrupalı'lar teknolojik ve ticari alanda Amerikalılardan ve Japonlardan üstün bir konuma gelmişlerdir. 1985'ten beri dünyanın en büyük dokuz kimya şirketi içinde sadece iki Amerikan şirketi vardır. Amerikalılar kimyasal üretimlerinin yüzde 11'ini, Japonlar ise yüzde 13'ünü ihraç edebilirken; Avrupa kimya sanayii üretiminin yarısını ihraç etmektedir. Amerika'daki kimya şirketleri giderek Avrupalı'ların kontrolü altına girmektedir. Sadece 1986'da Avrupalılar Amerika'da üçyüz otuzsekiz şirket birleşmesi gerçekleştirmişlerdir. Avrupa'da sanayi son hızla gelişimini sürdürmektedir.

Sanayide üç çeşit hızdan söz etmek mümkündür. Bu fiziksel anlamda şöyle tanımlanabilir: 100 metrede dünya şampiyonu olan atlet saniyede 10 metre yol almaktadır. Ses bu atlettten 33 kez; ışık ise, sesden bir milyon kez daha hızlıdır. Sanayide ise; yatırımlarını kendi kaynakları ile yapmaya çalışan klasik sanayi sektörleri atlete benzetilebilir. Sanayide ses hızına sanayide des-

tek sağlayan finans çevreleri sahiptir. Bunlar genelde çeşitli ve çok hareketli sanayie yatırım yapmışlardır. Hisseleri ele geçirerek kararların uygulanmasını hızlandırabilmektedirler. Daha nceki iki kategoriden daha atak, cesur ve hızlı olan girişimciler sanayide ışık hızına sahip çevreyi oluşturmaktadır. Sürekli olarak projelerini finanse etmek için gerekli kaynağı bulabilmektedirler.

Büyüklük ve rekabet gibi nedenlerle sanayide ahengi ışık hızına sahip bu nc grup sağlayacaktır. Avrupa açısından sanayi alanında birleşme sürecinin tamamlanmasında bir diğer etken, şirket birleşmeleri olacaktır. Avrupa'da şirket birleşmeleri, daha iyi bir mesleki bilgiyi ve değişik merkezlerde yapılanmayı gerektirmektedir. Bu yapılanma, ilgili sanayi sektörleri ile mali çevrelerin ortak çalışmasını da beraberinde getirmektedir. İş ortaklarını iyi tanıdığını iddia edip bu işe girişenler yanılabilenkte, bu ortak çalışma yapılmadığı sürece kardeş gruplar arasında sorunlar çıkabilmektedir.

Avrupa'da siyasal anlamda bir birlik oluşturulmadan, Avrupa sanayiinin gelişme

kaydetmesi oldukça zordur. Avrupa ölçeğinde bağımsızlığın olmayışı Avrupa sanayiinin gelişmesine gem vurulması ve engellenmesi riskini taşıyacaktır. Örneğin, savunma sanayiini ele alalım. 250 milyonluk nüfusuyla ABD savunma programına 250 milyar dolar ayırmıştır. Bu program uzay, havacılık, elektronik ile diğer yardımcı malzemeleri üreten sektörlerle kredi sağlamaktadır. Avrupa'da ise, Fransızlar ile İngilizlerin askeri programları, Amerikalıların bu alandaki sanayiini aşan potansiyele sahip bir uzay ve havacılık sanayiini oluşturmaya yetebilecek boyutlardadır. Buna karşın; bu programların herbiri, Amerikalıların benzeri programlara ayırdığı bütçenin onda biri oranında bir bütçeye sahiptir.

Amerika havacılık sanayii yaklaşık 1 milyon 200 bin kişiyi istihdam etmektedir. Sivil kesime sağladığı hasıla 26 milyar ECU, askeri kesime sağladığı ise 58 milyar ECU'dur. Aynı rakamlar Avrupa için sırasıyla 450 bin, 10 milyar ve 22 milyar ECU'dur. Avrupa'daki en büyük havacılık şirketi olan British Aerospace'ın 1985 cirosu Amerikan havacılık şirketlerinden yalnızca dokuz tanesinin üzerinde gerçek-

leşmiştir. Sadece Boeing firması bu İngiliz kuruluşundan dört kat büyüktür. Dahası, yeni malzemelerin geliştirilmesi uzay sanayiindeki gelişmelere bağlıdır. Bu sektörlerdeki gelişmeler metalurji sanayiinin geleceğini ve bu sektöre yönelik beklentileri belirlemektedir.

Avrupa sanayinin umulanın üzerinde bir gelişme göstermesini beklememek gereklidir. Alınan ekonomik önlemler "Avrupa"nın doğmasında yetersiz kalacaktır. Tek Avrupa'yı oluşturma hedefinin gerçekleşmesi isteniyorsa, öncelikle bağımsız diplomasi, savunma ve para birimini oluşturmaya yönelik anayasal bir önlemin alınması gerekmektedir.

Kaynak: Le Figaro

AT Araştırma Politikasını Nasıl Uyguluyor?

AT'nin Araştırma-geliştirme A+G alışmaları Euratom Treaty'ye dayanır. Bu anlaşma genel bir araştırma politikasını içermez, fakat Topluluk araştırma etkinliklerinin temelini oluşturur.

A+G alanındaki tüm Topluluk eylem ve programları merkez karar organı olan Konsey'in onayına tabidir. Konsey kararları için nerileri, bir yesi araştırma ve bilim sorumlusu olan Komisyon belirler. Komisyon'a, ye devletler yönetimlerinden stzey memurlar, bilim adamları ve özel sektörden uzmanların oluşturduğu bir Komiteler Őebekesi danışmanlık yapar. En önemli iki Komite Őunlardır:

1. Bilimsel ve Teknik Araştırma Komitesi (CREST): Ulusal bakanlıklar ve bilim politikasından sorumlu bölümlerden/dairelerden ve stzey memurlardan oluşturulur. Komisyon-ye devletler ve Komisyon-Konsej ilişkilerinde bağ işlevi görür.

2. Avrupa Bilim ve Teknoloji Geliştirme Komitesi (CODEST): Bilim, teknoloji ve sanayi alanında tanınmış 21 kişinin oluşturduğu bir tür danışma kuruludur. Komisyon'a, Topluluğun bilimsel ve teknik potansiyelini güdüleme politikasının uygulanmasını önerir ve genel araştırma ve geliştirme stratejisinin hazırlanmasında yardımcı olur.

Bunlara ek olarak, araştırma programlarının hazırlanması ve uygulanmasında yer alan pekçok teknik komite vardır. Üye devletlerden uzmanların yer aldığı bu İşletme ve Koordinasyon Danışma Komiteleri (CGCS)'nin görevi; programların optimum uygulanmasına katkıda bulunmak, sonuçları değerlendirmek ve Topluluk düzeyinde ve üye devletlerde yürütülen A+G programları arasında sürekli ilişki sağlamaktır.

Konsey kararını gerektiren tüm Komisyon önerileri, Avrupa Parlamentosu ve Ekonomik ve Sosyal Komite'ye görüşlerini almak için gönderilir. Konsey'in kararlarını Komisyon uygulamaya koyar. Komisyon'un araştırma politikasını uygulayabileceği yollar aşağıda sıralanmıştır.

1) Ortak Araştırma Merkezi (JRC)'nin amacı Avrupa'nın ortak çabasıyla atom enerjisinin barışçıl kullanımını geliştirmek ve bu yolla petrolün ekonomi üzerindeki egemenliğini ortadan kaldırmaktadır. JRC kuruluşları, Komisyon ve Konsey'le birlikte 3 önemli işleve sahiptirler:

– JRC'nin faaliyetleri büyük ölçekli olmalıdır.

– JRC'nin faaliyetleri Topluluk içinde ve dışında yapılmakta olan benzer çalışmalarla bağlantılı olmalı, benzer olmayan çalışmalar ise bağımsız yürütülmelidir.

– JRC'nin faaliyetleri Topluluğun tüm A+G stratejisinin bütünleştirici bir parçasını oluşturmalıdır.

2) Ortak Pazar Torus'u (JET) finansmanın yüzde 80'ini Topluluk bütçesinden alır ve dünyanın füzyon araştırması alanındaki en büyük deneysel kuruluşudur.

3) Sözleşmeli Araştırma, ulusal ve uluslararası araştırma etkinlikleri arasında bağlantı sağlar, ulusal araştırmayı özendirir ve aynı zamanda ulusal programları koordine edici araçları önerir. Topluluğun 2 faaliyet alanı vardır;

– Fast Program: Amacı, belli alanlarda gelecekte ihtiyaç duyulacak olan araştırma projeleri, programlar ve projeler üzerinde düşünce belirtmektir.

– Yatay Etkinlikler: Avrupa'da bilimsel ve teknik alanda işbirliği, eğitim yardımları programı ve mesleki eğitim programları gibi projeleri içermektedir.

4) Bilimsel ve Teknik Araştırmada Avrupa İşbirliği (COST) projesinin temel özelliği, araştırma projelerinin ortak olarak planlanması, ama finansmanın tek tek ülkeler temelinde gerçekleştirilmesidir. İşbirliği alanlarından bazıları: Veri işlem, telekomünikasyon, oşinografi, çevre koruma, tarım, tıbbi araştırma ve sağlıktır.

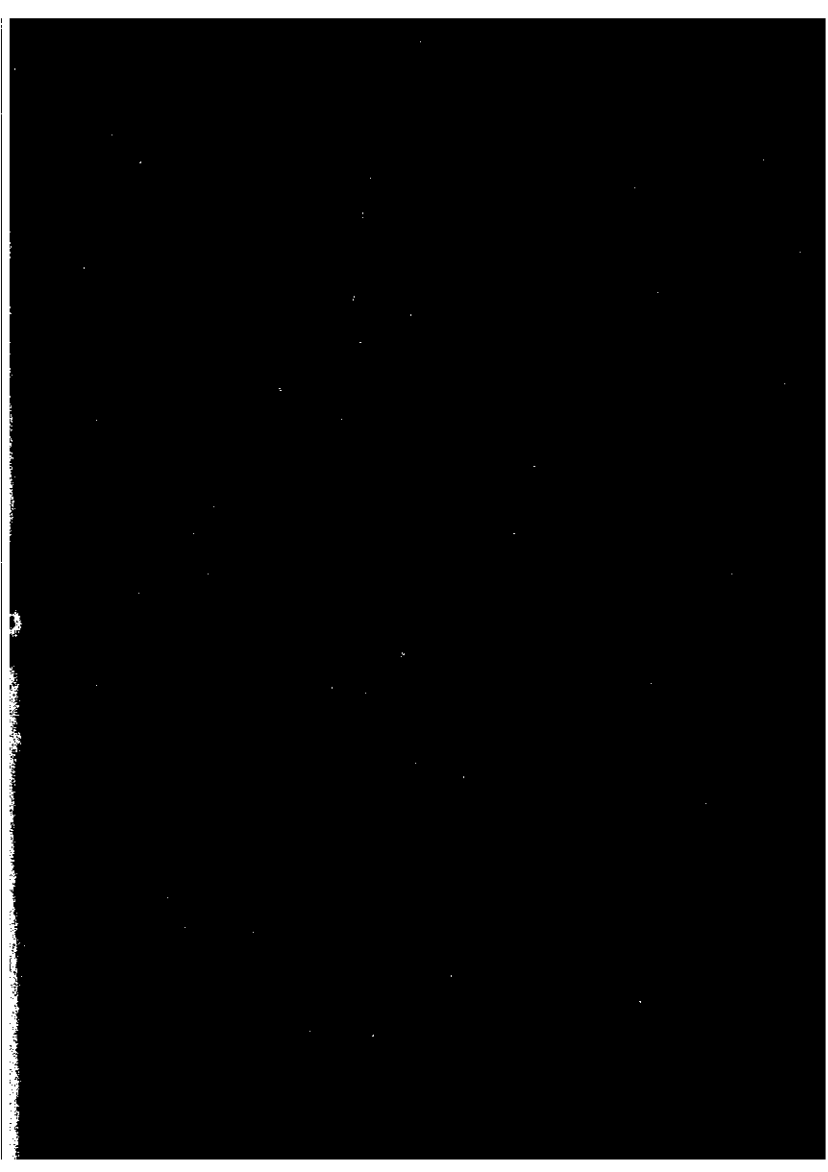
5) Araştırmanın Eşgüdümü: Bir araştırma programının amaç ve çerçevesinin Topluluk düzeyinde, ortak olarak tanımlanmasını olanaklı kılmaktadır. Eşgüdümün anlamı, amaçların ortak tanımı, gereksiz yinelenmelerden sakınılması, araştırma gruplarının toplantılarının örgütlenmesi ve bilim adamlarının değişimi ve araştırma sonuçlarının geniş dağıtımını anlamına gelmektedir.

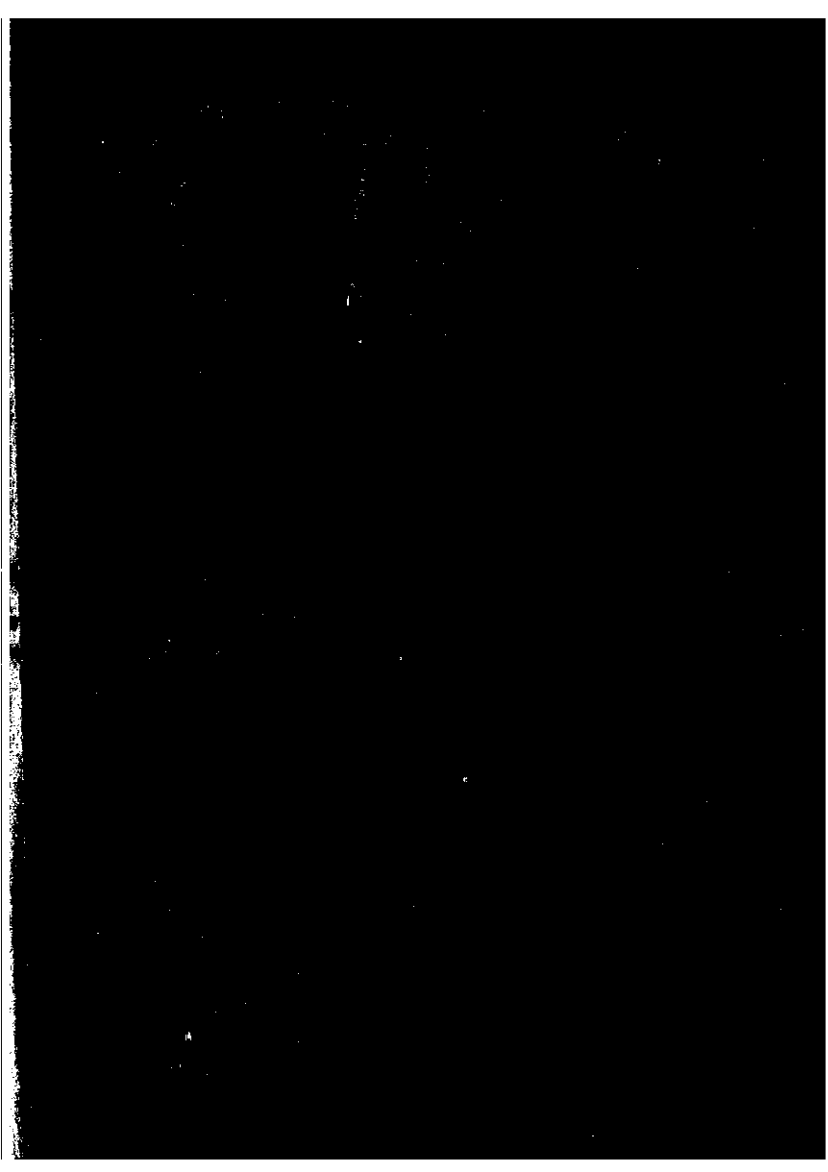
Kaynak: Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü

Sosyal Avrupa ve Almanya'nın Tutumu

Almanlar, "Sosyal Avrupa'nın" yıllardır kendi sistemlerini idare eden kurallar çerçevesinde oluşmasını arzu etmektedir. 1992 yaklaştıkça Alman sanayiinin sosyal yükümlülükler altında ezileceği korkusu artmakta ve ihracatın yarısından fazlasını AT'ye yapan Almanya, Avrupalı rakiplerinin sosyal dampinginden endişe duymaktadır.

Alman işadamları, mali ve sosyal yükümlülüklerinin kârlarını yüzde 79 oranında azalttığını, oysa Fransa'da bu oranın yüzde 50'lerde olduğunu ifade etmektedirler. Sosyal amaçlı tek ödeme sadece sosyal güvenlik ödemeleridir. Geçen yıl Ren bölgesi dışında 378.9 milyar mark toplanmıştır. Bunun 149.7 milyar markı işadamlarının masraflarına yönelmiş ve 372 milyar mark sigortalılara ödenmiştir. İş kazalarına karşı alınan tedbirler Alman işadamları için küçümsenmeyecek bir boyuttadır. Geçen yıl bu harcamalar 36 milyar marklık bir yeküne ulaşmıştır. Bu meblağ tüm Toplu-

the 1990s, the number of people in the UK who are aged 65 and over has increased from 10.5 million to 12.5 million (19.5% of the population).

There is a growing awareness of the need to address the needs of older people, and the Government has set out a strategy for the 21st century in the White Paper on *Ageing Better: A Strategy for the 21st Century* (Department of Health 1999). This sets out a vision of a society in which older people are able to live well, and to contribute to their communities.

Older people are a diverse group, and their needs vary. The White Paper on *Ageing Better* (Department of Health 1999) identifies a number of key areas of concern for older people, including: health, social care, housing, transport, and participation in society. The White Paper also sets out a number of key objectives for the Government, including: to improve the health and well-being of older people; to ensure that older people have access to the services and support they need; and to ensure that older people are able to participate fully in society.

The White Paper on *Ageing Better* (Department of Health 1999) also sets out a number of key actions for the Government, including: to improve the health and well-being of older people; to ensure that older people have access to the services and support they need; and to ensure that older people are able to participate fully in society. The White Paper also sets out a number of key actions for the Government, including: to improve the health and well-being of older people; to ensure that older people have access to the services and support they need; and to ensure that older people are able to participate fully in society.

The White Paper on *Ageing Better* (Department of Health 1999) also sets out a number of key actions for the Government, including: to improve the health and well-being of older people; to ensure that older people have access to the services and support they need; and to ensure that older people are able to participate fully in society. The White Paper also sets out a number of key actions for the Government, including: to improve the health and well-being of older people; to ensure that older people have access to the services and support they need; and to ensure that older people are able to participate fully in society.

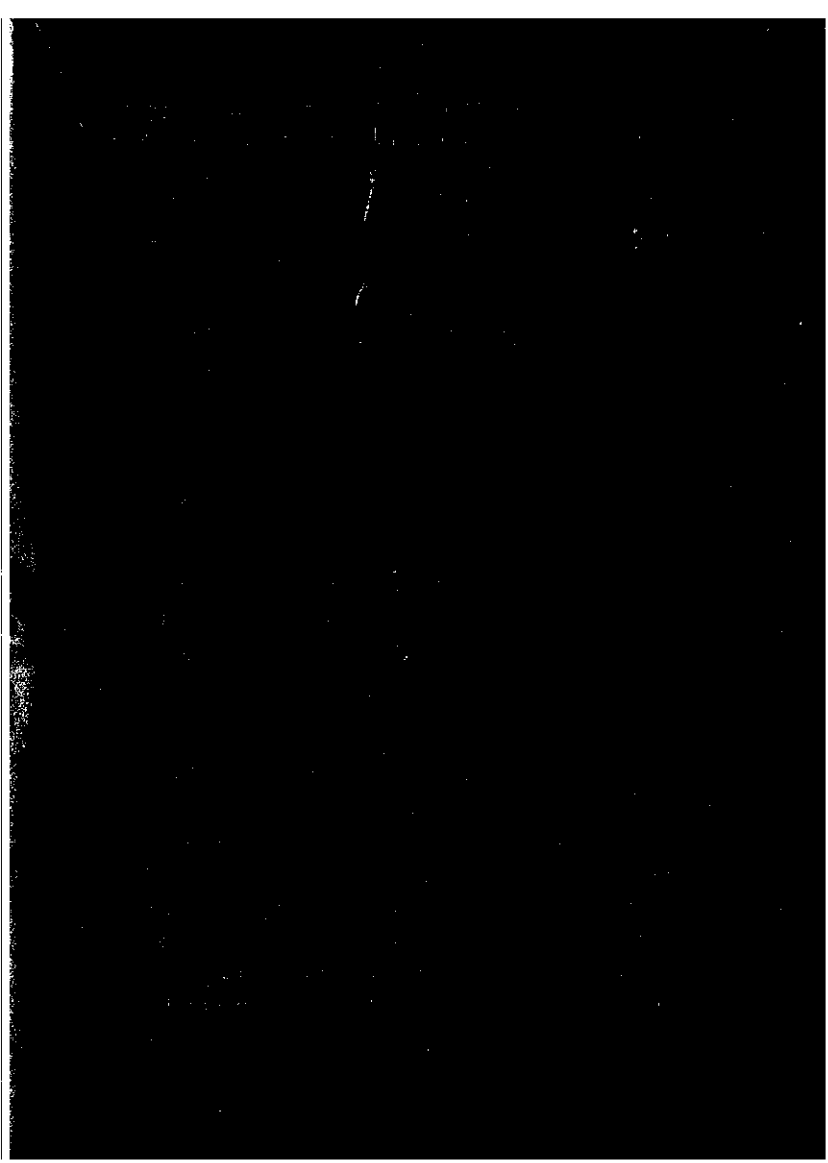
The White Paper on *Ageing Better* (Department of Health 1999) also sets out a number of key actions for the Government, including: to improve the health and well-being of older people; to ensure that older people have access to the services and support they need; and to ensure that older people are able to participate fully in society. The White Paper also sets out a number of key actions for the Government, including: to improve the health and well-being of older people; to ensure that older people have access to the services and support they need; and to ensure that older people are able to participate fully in society.

The White Paper on *Ageing Better* (Department of Health 1999) also sets out a number of key actions for the Government, including: to improve the health and well-being of older people; to ensure that older people have access to the services and support they need; and to ensure that older people are able to participate fully in society. The White Paper also sets out a number of key actions for the Government, including: to improve the health and well-being of older people; to ensure that older people have access to the services and support they need; and to ensure that older people are able to participate fully in society.

The White Paper on *Ageing Better* (Department of Health 1999) also sets out a number of key actions for the Government, including: to improve the health and well-being of older people; to ensure that older people have access to the services and support they need; and to ensure that older people are able to participate fully in society. The White Paper also sets out a number of key actions for the Government, including: to improve the health and well-being of older people; to ensure that older people have access to the services and support they need; and to ensure that older people are able to participate fully in society.

The White Paper on *Ageing Better* (Department of Health 1999) also sets out a number of key actions for the Government, including: to improve the health and well-being of older people; to ensure that older people have access to the services and support they need; and to ensure that older people are able to participate fully in society. The White Paper also sets out a number of key actions for the Government, including: to improve the health and well-being of older people; to ensure that older people have access to the services and support they need; and to ensure that older people are able to participate fully in society.

The White Paper on *Ageing Better* (Department of Health 1999) also sets out a number of key actions for the Government, including: to improve the health and well-being of older people; to ensure that older people have access to the services and support they need; and to ensure that older people are able to participate fully in society. The White Paper also sets out a number of key actions for the Government, including: to improve the health and well-being of older people; to ensure that older people have access to the services and support they need; and to ensure that older people are able to participate fully in society.

the 1990s, the number of people in the world who are under 15 years of age is expected to increase from 1.1 billion to 1.4 billion.

There are a number of reasons why the number of children in the world is expected to increase. One of the main reasons is the high birth rate in developing countries. In many of these countries, the birth rate is still high, and the death rate is falling, which is leading to a rapid increase in the number of children.

Another reason is the increasing life expectancy in many countries. As people live longer, the number of children who survive to adulthood is increasing. This is also leading to a higher number of children in the world.

There are also a number of other factors that are contributing to the increase in the number of children in the world. These include the increasing number of children who are being born to single parents, and the increasing number of children who are being born to parents who are themselves children.

The increase in the number of children in the world is a major challenge for the world's leaders. They need to find ways to provide for the needs of these children, and to ensure that they have a good quality of life.

One of the main ways to do this is to invest in education. Education is a key to a better future, and it is essential for children to have access to quality education. This will help them to develop their skills and to become productive members of society.

Another way to help children is to provide them with basic needs, such as food, clothing, and shelter. This is especially important in developing countries, where many children live in poverty. By providing them with these basic needs, we can help them to live a better life.

There are also a number of other ways to help children, such as providing them with healthcare and social services. These services are essential for children's well-being, and they can help to reduce the number of children who are in poverty.

The increase in the number of children in the world is a challenge that we must all face. We need to work together to find ways to provide for the needs of these children, and to ensure that they have a good quality of life.

One of the main ways to do this is to invest in education. Education is a key to a better future, and it is essential for children to have access to quality education. This will help them to develop their skills and to become productive members of society.

Another way to help children is to provide them with basic needs, such as food, clothing, and shelter. This is especially important in developing countries, where many children live in poverty. By providing them with these basic needs, we can help them to live a better life.

There are also a number of other ways to help children, such as providing them with healthcare and social services. These services are essential for children's well-being, and they can help to reduce the number of children who are in poverty.

The increase in the number of children in the world is a challenge that we must all face. We need to work together to find ways to provide for the needs of these children, and to ensure that they have a good quality of life.

the 1990s, the number of people in the world who are undernourished has increased from 600 million to 800 million (FAO 2001).

There are a number of reasons for this increase. One of the main reasons is the increase in the world population. The world population is expected to increase from 6 billion in 1990 to 9 billion in 2050 (FAO 2001).

Another reason is the increase in the number of people who are living in poverty. The number of people living on less than \$1 per day has increased from 1.2 billion in 1990 to 1.6 billion in 2000 (FAO 2001).

A third reason is the increase in the number of people who are living in rural areas. The number of people living in rural areas has increased from 3.5 billion in 1990 to 4.5 billion in 2000 (FAO 2001).

There are a number of ways in which we can reduce the number of people who are undernourished. One way is to increase the production of food. This can be done by increasing the area of land that is used for agriculture and by increasing the yield of crops.

Another way is to reduce the number of people who are living in poverty. This can be done by increasing the minimum wage and by providing social security benefits.

A third way is to reduce the number of people who are living in rural areas. This can be done by providing better services in urban areas and by encouraging people to move to urban areas.

There are a number of other ways in which we can reduce the number of people who are undernourished. These include increasing the number of people who are employed in the agricultural sector and increasing the number of people who are employed in the non-agricultural sector.

It is clear that there are a number of ways in which we can reduce the number of people who are undernourished. It is important that we take action now to reduce the number of people who are undernourished.

The authors would like to thank the following people for their help and support: [names omitted]

The authors would also like to thank the following organizations for their support: [names omitted]

The authors would like to thank the following organizations for their support: [names omitted]

The authors would like to thank the following organizations for their support: [names omitted]

The authors would like to thank the following organizations for their support: [names omitted]

The authors would like to thank the following organizations for their support: [names omitted]

The authors would like to thank the following organizations for their support: [names omitted]

The authors would like to thank the following organizations for their support: [names omitted]

The authors would like to thank the following organizations for their support: [names omitted]

The authors would like to thank the following organizations for their support: [names omitted]

The authors would like to thank the following organizations for their support: [names omitted]

The authors would like to thank the following organizations for their support: [names omitted]

The authors would like to thank the following organizations for their support: [names omitted]

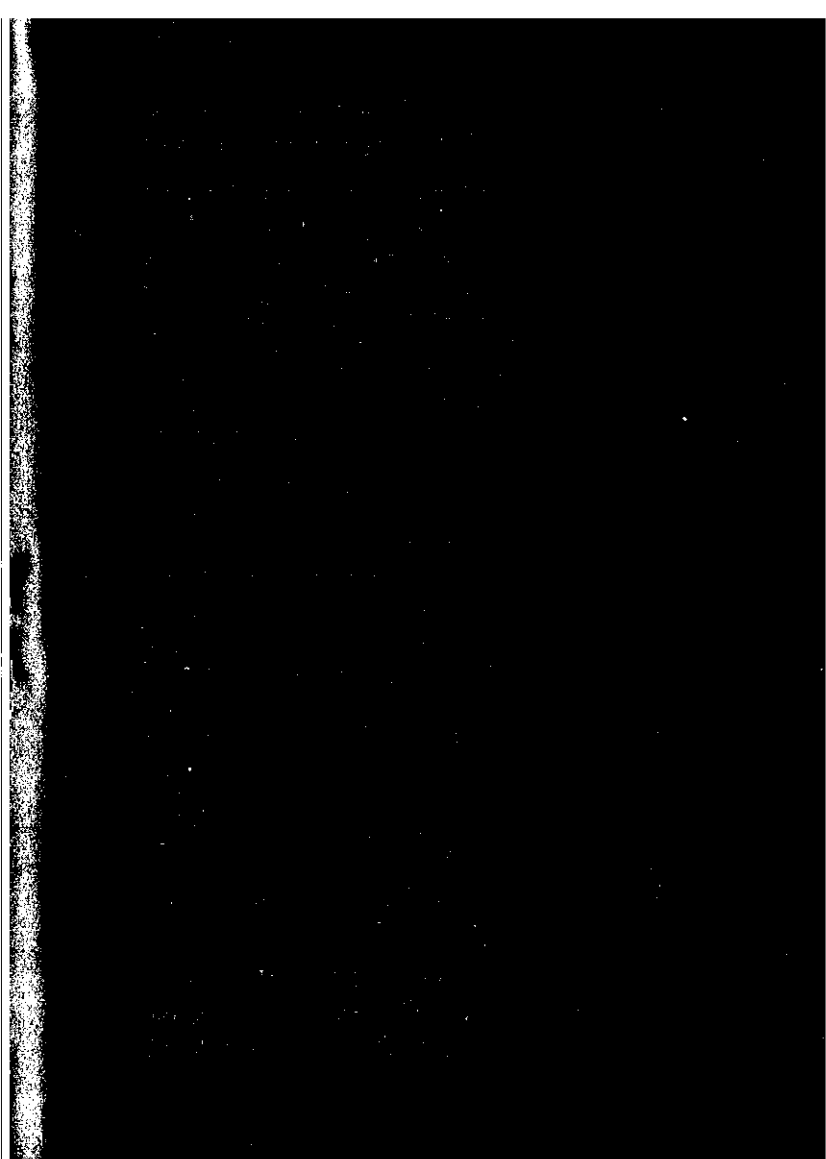
The authors would like to thank the following organizations for their support: [names omitted]

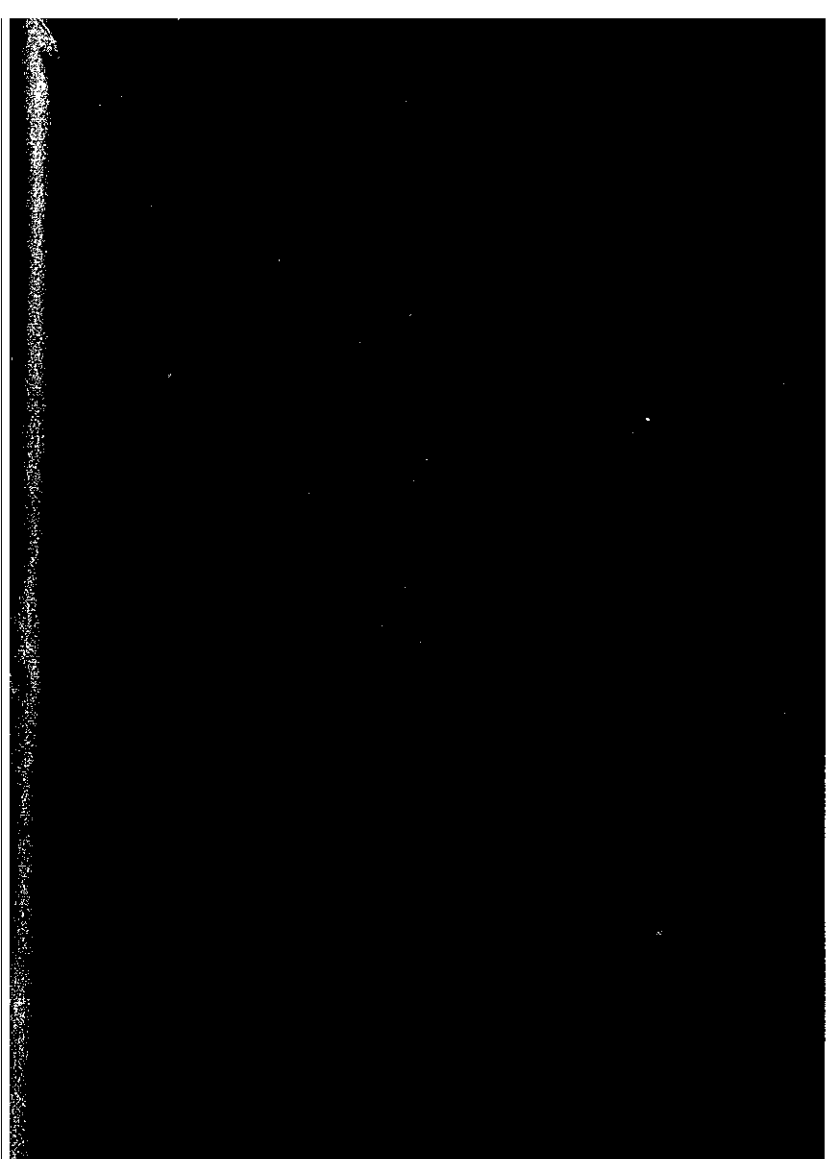
The authors would like to thank the following organizations for their support: [names omitted]

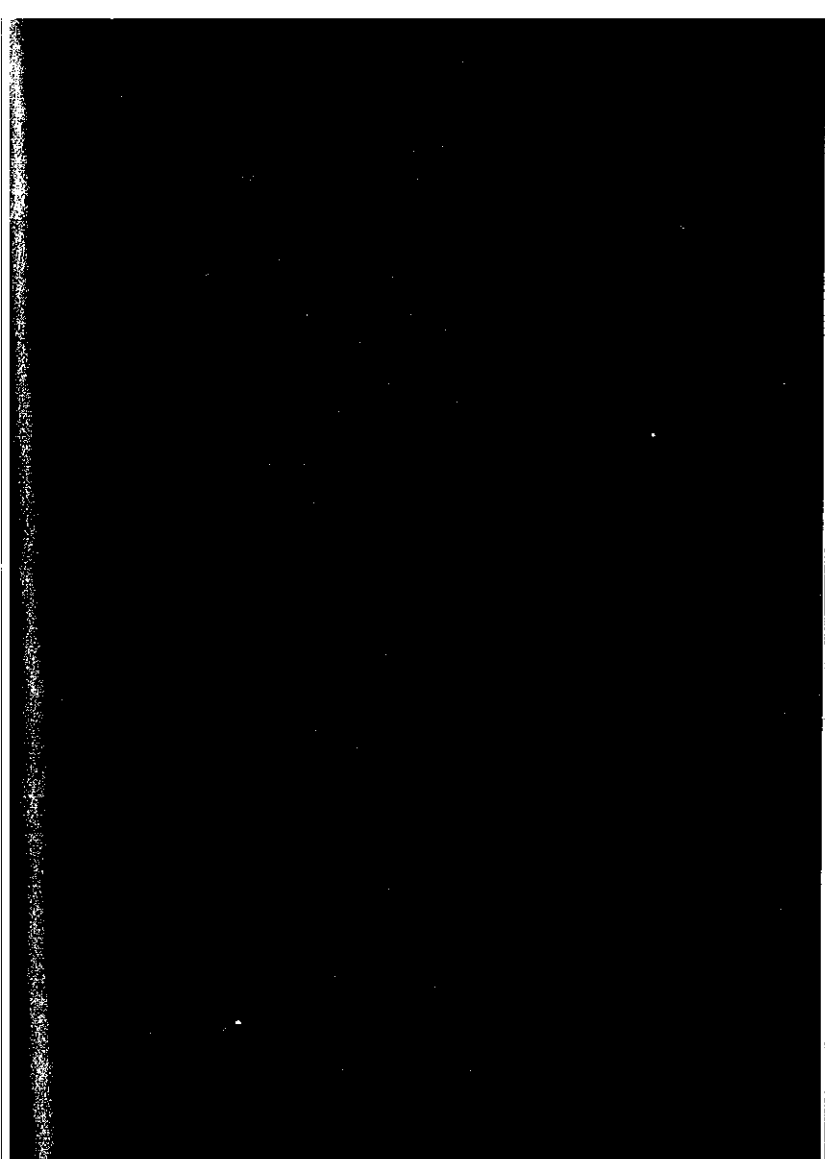
The authors would like to thank the following organizations for their support: [names omitted]

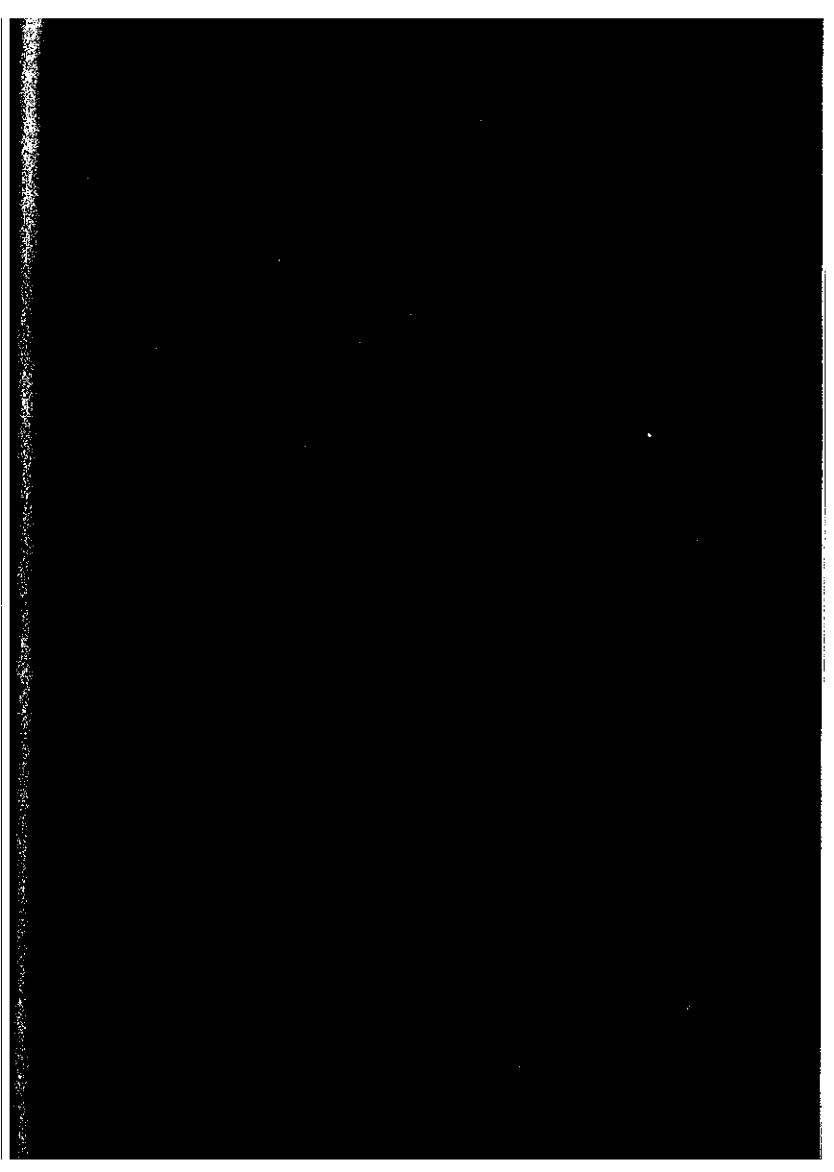
The authors would like to thank the following organizations for their support: [names omitted]

The authors would like to thank the following organizations for their support: [names omitted]

the 1990s, the number of people in the UK who are employed in the public sector has increased from 10.5 million to 12.5 million, and the number of people in the public sector who are employed in health care has increased from 2.5 million to 3.5 million (Department of Health 2000).

There are a number of reasons for the increase in the number of people employed in the public sector. One of the main reasons is the increase in the number of people who are employed in the public sector who are employed in health care. This is due to the fact that the number of people who are employed in the public sector who are employed in health care has increased from 2.5 million to 3.5 million (Department of Health 2000).

Another reason for the increase in the number of people employed in the public sector is the increase in the number of people who are employed in the public sector who are employed in education. This is due to the fact that the number of people who are employed in the public sector who are employed in education has increased from 1.5 million to 2.5 million (Department of Health 2000).

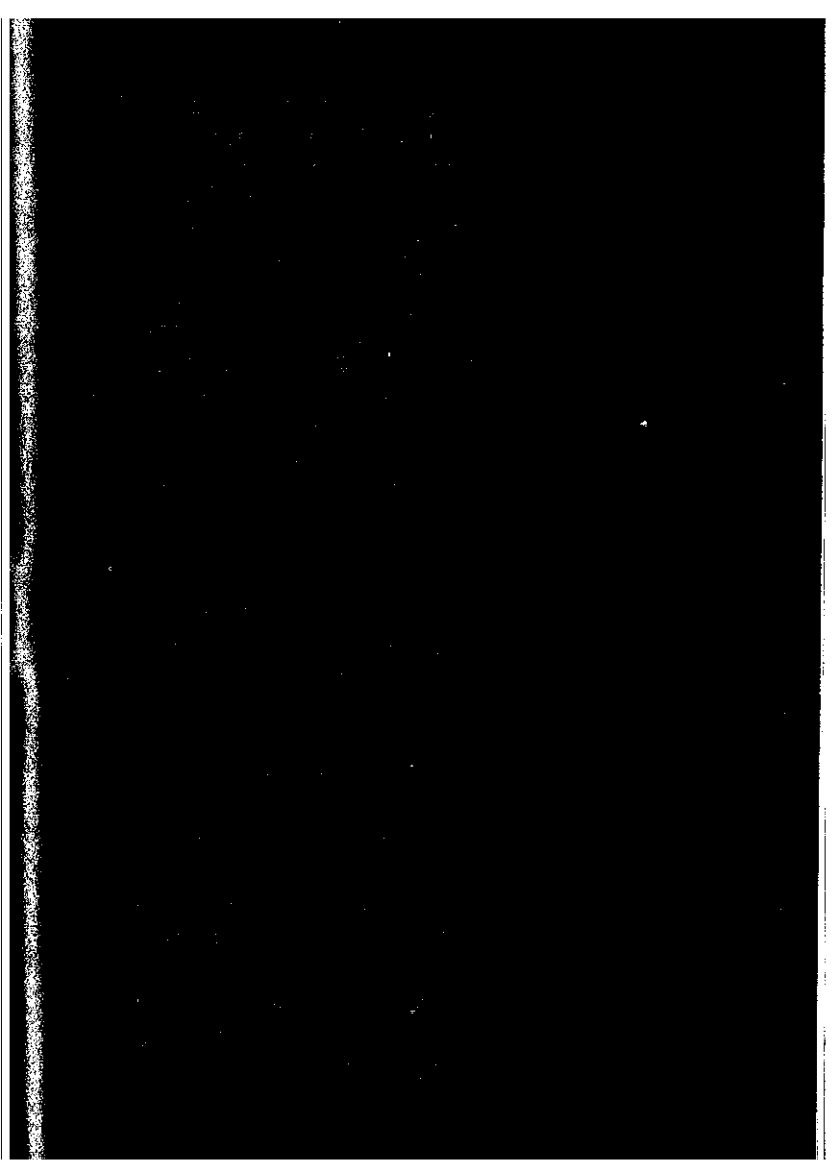
A third reason for the increase in the number of people employed in the public sector is the increase in the number of people who are employed in the public sector who are employed in social care. This is due to the fact that the number of people who are employed in the public sector who are employed in social care has increased from 0.5 million to 1.5 million (Department of Health 2000).

There are a number of reasons for the increase in the number of people employed in the public sector who are employed in health care, education, and social care. One of the main reasons is the increase in the number of people who are employed in the public sector who are employed in health care, education, and social care. This is due to the fact that the number of people who are employed in the public sector who are employed in health care, education, and social care has increased from 2.5 million to 3.5 million, 1.5 million to 2.5 million, and 0.5 million to 1.5 million (Department of Health 2000).

Another reason for the increase in the number of people employed in the public sector who are employed in health care, education, and social care is the increase in the number of people who are employed in the public sector who are employed in health care, education, and social care. This is due to the fact that the number of people who are employed in the public sector who are employed in health care, education, and social care has increased from 2.5 million to 3.5 million, 1.5 million to 2.5 million, and 0.5 million to 1.5 million (Department of Health 2000).

A third reason for the increase in the number of people employed in the public sector who are employed in health care, education, and social care is the increase in the number of people who are employed in the public sector who are employed in health care, education, and social care. This is due to the fact that the number of people who are employed in the public sector who are employed in health care, education, and social care has increased from 2.5 million to 3.5 million, 1.5 million to 2.5 million, and 0.5 million to 1.5 million (Department of Health 2000).

There are a number of reasons for the increase in the number of people employed in the public sector who are employed in health care, education, and social care. One of the main reasons is the increase in the number of people who are employed in the public sector who are employed in health care, education, and social care. This is due to the fact that the number of people who are employed in the public sector who are employed in health care, education, and social care has increased from 2.5 million to 3.5 million, 1.5 million to 2.5 million, and 0.5 million to 1.5 million (Department of Health 2000).

luk için 170 milyar marklık bir büyüklüğe erişecektir.

Almanlar aynı zamanda ülkelerinde mesleki formasyon için gösterilen özene dik-kati çekmektedirler. Bu eğitim geniş ölçüde müteşebbisler tarafından desteklenmektedir. Topluluk ülkeleri arasında ıraklık ve eğitim süresi en uzun, çalışma süresinin ise en kısa olduğu ülkelerden biri Almanya'dır.

Diğer yandan diplomalı gençlerin sayısının da giderek arttığı belirtilmektedir. Almanya'nın komşuları için diğer önemli bir nokta AT'yi kuran Roma Anlaşması'nın 118-b maddesinde de belirtildiği üzere Avrupa düzeyinde sosyal bir diyalogün müesseseleştirilmesine çalışılmasıdır. Önce sosyal, sonra politik bir Avrupa'ya ücretlilerin ve sendikaluların entegrasyonu söz konusudur.

Bonn ve çevresi işyeri bünyesinde devamlı bir diyalog sağlayan Almanya'daki "Birlikte Yönetim" modelinin sosyal barışı sağlamada garanti teşkil edeceğini tahmin etmektedir. Ayrıca, ücretlilere çeşitli ödümler verilmeye de devam edilecektir.

Bonn'un bu sosyal taarruzu Komisyon'un ve Jacques Delors'un onayını almıştır. Keza Almanlar büyük projelerini ilerletmek ve Hannover Konseyi'ne kabul ettirmek için 6 aylık konsey başkanlıkları döneminde sosyal çalışmalara ağırlık vermişlerdir. Alman Norbert Blum başkanlığındaki Çalışma Bakanları Konseyi'nde üye ülkelere tanınan çalışma koşullarını islah etmek amacıyla asgari ölçüde de olsa yeni yasalar koyma yetkisi çerçevesinde Almanlar çalışanların korunması için 3 önerge kabul etmişlerdir. (20 yılda 20 farklı başkanın çalışmasıyla yalnız 5 önerge kabul edilebilmişti).

Ayrıca sınıai kuruluşlarda, ticaret ve inşaat alanında uygulanan sosyal yükümlülüklerin yeniden gözden geçirilmesi ve rekabet koşullarını nasıl etkiledikleri konusunda inceleme yapılması kararlaştırılmıştır. Alman sendikaları, "Avrupa sosyal bir harabe üzerine kurulmuş ekonomik ve ticari bir birlik olarak dejenere olmamalıdır" demektedirler. İşadamları ise Almanya'nın sosyal yükümlülüklerinin hiçbir zaman azaltılmayacağını ve diğer üye ülkelerin sosyal güvenlik şartlarının iyileştirilmesi gerektiğini belirtmektedirler.

Ancak, Bonn hükümeti, Portekiz, Yunanistan ve İrlanda'nın bu hareketi izleyebileceğine inanmamaktadır. Bu nedenle Alman teşebbüsleri Almanya'dan daha az güvenceli sosyal yapıya sahip üye ülkelere yerleşmemektedirler.

Kaynak: Le Monde

Enerjide Tek Pazar

Uygulanması zor teknik ve politik önlemlerin yürürlükte olduğu enerji gibi bir sektörde tek pazar yaratılması oldukça istisnai bir durumdur. Bu oluşumun Avrupalı teşebbüsler açısından gözardı edilemeyecek bir maliyeti var ise de sektörde, 1992 sonrasında meydana gelebilecek gelişmeler Avrupalı firmaların uluslararası planda rekabet gücüne çok şey katabilecektir. Tek Pazar oluşturulması uygulamada ülkeler arasındaki farklılıkları azaltmak için de bir olanaktır. Avrupa'da entegrasyonu hızlandıracı faktörlerden biri de budur.

Tek Pazar yolundaki gelişmelerin çok hızlı ilerleyeceği ümid edilmemelidir. Üye ülkeler ve enerji sektöründe faaliyet gösterenler arasında enerjinin serbest dolaşımı ile ilgili engelleri azaltmaya yönelik adımların atılacağını beklemek daha doğru olur.

Enerji sektörüne ilişkin finansal sorunlar tek enerji pazarının yaratılması esnasında üzerinde şüphesiz en çabuk anlaşmaya varılabilecek noktadır. Bu alandaki gelişmeleri özellikle Fransızlar dikkatle izlemektedirler. Çünkü, Fransa'da elektrik, gaz sanayii ve petrol ürünlerindeki indirim oranları diğer üye ülkelere göre daha yüksek bir seviyede belirlenmiştir. Fransızlar sanayi gazı ve fuel-oilde varolan sorunları azaltmaya başlamışlardır, ancak süreç henüz tamamlanmış değildir.

Bu uyarlamalar sadece mali indirim oranlarına yakınlaşmayı değil, aynı zamanda ABD gibi diğer sanayileşmiş ülkelerdeki seviyeye ulaşmayı da hedeflemelidir. Enerji çeşitleri arasındaki fiyat farklılıklarını azaltmak için bu ayarlamalardan yararlanmak da gerekmektedir. Müdahaleler genellikle uzun dönemde enerji alanındaki tercihleri yönlendirmek amacıyla bir pazar oluşturulmasına yöneliktir. Ancak, geçtiğimiz yıllarda enerji alanında yapılan transformasyonlar bu bakış açısının yanlışlığını göstermiştir.

Enerji fiyatlarını belirleme yetkisinin, siyasi bir baskı aracı olarak kullanılması

pekçok Avrupa ülkesinde söz konusudur ve bu yüzden atılan adımlar ekonomik amaçlı olmaktan uzaktır. Bunun sonucunda da, teşebbüsler genellikle enerji için fazla ödeme yapmaktadırlar. Avrupa pazarında daha büyük bir enerji ünitesi arayışı, fiyatların giderek pazar koşullarında belirlenmesini de kapsamaktadır.

Üye ülkelerin pek çoğunda farklı biçimlerde bulunan enerji dağıtımı, üretim ve ulaşım tekellerinin çalışmalarını harmonize etmek için bu yaklaşımın yeterli olmayacağı açıktır.

Topluluk içinde enerji ürünlerinin serbest dolaşımını güçleştiren pekçok engelin ortadan kaldırılmasına yönelik olarak, 1992'den önce gerçekleştirilmesi kaydıyla Topluluk düzeyinde çaba harcanması gerekmektedir. Bu açıdan aşağıda belirtilen her enerji ürünü ile ilgili önlemler farklıdır.

-- Petrolde, ithalat tekeli ve izninin kaldırılması gereği açıktır.

-- Elektrik sektörüyle ilgili tartışmalar, enerji alanında tek pazar üzerine sürdürülen tartışmaların en sert geçenisidir. AET

içindeki elektrik sektörünün toplam cirosu 800 milyar Fransız Frangına yakındır. Bu konuda temel sorun Topluluğun tümünde alım-satımın serbest bırakılmasıdır. Bu da, kullanıcının Topluluk üreticilerinden en yakın olanından elektriğini daha ucuza satın alabilmesi anlamına gelmektedir. Alım-satımın serbest bırakılması, varolan ağın Topluluk kaynaklı tüm elektriğin "ortak taşıyıcı"sı (common carrier) olarak hizmet vermesini zorunlu kılmaktadır. Varolan enerji ağlarının sahipleri kullanım karşılığı belli bir bedel alabileceklerdir. Bu prensibin uygulamaya konması AET içinde sartraller arasındaki bağlantı ağını geliştirmeye yönelik teknik araştırmalar gerektirmektedir.

– Doğal gazda daha az sorun vardır. Çünkü harmonizasyon doğrultusunda bazı adımlar şimdiden atılmış durumdadır.

– Kömürde sorun; üye ülkelerin çoğunda ulusal düzeyde kömür üretimine verilen önemli desteklerden kaynaklanmaktadır. Bu durumun giderek uyumlu hale getirilmesi gerekmektedir.

Daha az bölünmüş bir enerji pazarının oluşturulması, Topluluk Bakanlar Konseyi ve Komisyonu'nun gündemineuç başlık altında toplanabilecek ciddi çalışmalar sokmaktadır.

Öncelikle söz konusu olan, bugüne kadar enerjinin dışında kalan sektörlerde kamu pazarlarının açılmasının yeterli koşullarda yapılmasına özen gösterilmesidir. Önümüzdeki aylarda uyarlanacak olan direktif, sonuç itibariyle, özel bir önem taşımaktadır.

İkinci olarak, güvenlik ve çevreye ilişkin kısıtlamaların konulmasına yönelik Topluluk bünyesindeki yaklaşımların bahane haline getirilmesinden ne pahasına olursa olsun kaçınmak gerekir.

Son olarak; özellikle fazla ithalatın önlenmesi için Japon ve ABD deneylerinin ışığında AET'nin enerjide gerçekçi bir ticari politikaya ihtiyacı vardır.

Kaynak: Le Figaro

Türkiye’de Finansman Bonoları

Mevduat toplayan bankalar hariç anonim ortaklıkların tahvil, finansman bonusu (commercial paper) ve borç senedi çıkartma miktarları; 17 Ekim 1986 tarih ve 86/11130 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla ve buna bağlı olarak SPK'nın Seri: 3, Tebliğ: 4 ile düzenlenmiştir. Finansman bonusu işletmelerin kısa vadeli nakit gereksinimlerini karşılanmasına yardımcı olacak yeni bir finansman aracı olup Türkiye'de banka kredi faizlerinin çok yüksek boyutlara ulaşmış olması sonucu doğan bir para piyasası aracıdır.

1987 yılında 55.8 milyar TL düzeyinde olan finansman bonusu ihraç izinleri reel olarak yüzde 188.6 ve cari olarak da yüzde 385.7 artış göstererek 1988 yılında 271 milyar TL düzeyine ulaşmıştır.

İlk düzenlendiği biçimde Finansman Bonosu:

Finansman bonusu, şirketlerin, borçlu sıfatıyla düzenledikleri "emre muharrer senetlerdir". Sermaye Piyasası Kurulu'nun izni ile çıkarılabilir ve satılabilir. Sermaye Piyasası Kanunu uygulanmasında menkul kıymet hükmündedir. Türk Ticaret Kanunu'nun 688'inci ve Tebliğ'in 6'ncı maddesinde belirtilen düzenleme gereklerine uygun olması gerekir.

Finansman bonoları Nama Yazılı'dır. Satış işlemi sırasında bonoyu kim alıyorsa (gerçek veya tüzel kişi) onun adına yazılır. Ancak, daha sonra, TTK hükümlerine uygun olarak ciro edilmek suretiyle "hamiline" yazılı hale getirilebilir. Aracı kurumlar, bu bonoları hamiline olarak satabilirler.

Finansman bonolarında aşağıdaki hususlar bulunması zorunludur:

- 1) Finansman bonusu ibaresi,
- 2) Ortaklığın ticaret unvanı ve adresi,

3) İhraç edilecek finansman bonosu için ortaklıkça imza yetkisi verilen temsilcilerin adları ve el ile atılmış imzaları,

4) Belirli bir meblağı, kayıtsız şartsız ödeme vaadi,

5) Tanzim yeri,

6) Tanzim tarihi,

7) Vade tarihi,

8) Ödeme yeri,

9) Tertip ve seri numarası,

10) Ödeme yapılacak gerçek veya tüzel kişinin adı ve unvanı.

Finansman Bonosu, ilk düzenlemede bir menkul kıymet olarak Sermaye Piyasası aracı iken; 29 Aralık 1988 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan seri III, No: 7 ek Tebliğ ile ortaklıkların borçlu sıfatıyla düzenleyip, ihraç ederek sattıkları emre veya hamiline yazılı kıymetli evrak olarak yeniden tanımlanmıştır.

Finansman Bonoları; mevduat toplayan bankalar haricinde, özkaynakları en az 1 milyon TL olan ve özkaynak/toplam aktifler oranı 1/4 düzeyinde bulunan anonim şirketler tarafından aşağıdaki koşullarda çıkartılabilir.

Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) "Finansman Bonolarının İhracına Dair Esaslar" Tebliğinde Ek Tebliğinde özkaynaklar toplamı bulunurken halka açık şirketlere tanınan ihtiyat akçeleri toplamının hesaba katılması hakkı, halka açık olmayan şirketlere de tanınmıştır. Bu değişiklikte halka açık olmayan şirketlerin özkaynakları, mevcut duruma göre daha büyük görünecek, bu da şirketlere finansman bonusu çıkarmadaki en büyük engellerden birini aşma olanağı sağlayacaktır. Şirketlerin finansman bonusu çıkarabilmesi için özkaynak toplamının bilançodaki aktif toplamının dörtte birinden az olmaması gerekmektedir. Daha önce ihtiyat akçeleri özkaynaklara dahil edilmediği için de, halka açık olmayan şirketler dörtte bir oranını tutturmakta zorlanmakta idiler.

Finansman Bonosu ıkartma Koşulları:

a) Hisse senetleri halka arz olunan anonim şirketlerde:

1) Son 3 yıla ait bilançolarını zararsız kapatan anonim ortaklıklar, SPK'nın onayıyla 1 yıla kadar vadeli finansman bonosu ihraç edebilirler. İhraç edilebilecek finansman bonosu tutarı, tahvil çıkartma limitinin yarısını geçemez.

2) Son 1 yıla ait bilançoları kârla kapamış anonim ortaklıklar, bağımsız dış denetim kurullarınca denetlenmiş olmak kaydıyla ve SPK'nın onayıyla tahvil ihraç sınırının yarısı kadar finansman bonosu ihraç edebilirler.

3) Bilançolarını kârla kapatamayan anonim ortaklıklar banka garantisi ve SPK onayını almak koşuluyla 1 yıla kadar vadeli finansman bonosu ihraç edebilirler. İhraç edilecek finansman bonolarının tutarı, tahvil çıkartma miktarına ait sınırın üçte birini aşamaz.

b) Kapalı anonim ortaklıklarda yukardaki limitlerin yarısı esas alınacaktır.

Belirtilen bu limitler uygun bulunsa dahi Sermaye Piyasası Kurulu ortaklığın yönetim başarısını, mali durumunu, mevcut taahhütlerinin toplamını ve vadeler itibarıyla dağılımını finansman bonusu kaynağının kullanım yerlerini, ortaklığın yasal yükümlülüklerine uyma durumunu gözönünde bulundurarak ortaklık tarafından talep edilen ihraç miktarını indirebilecek veya tümüyle reddedebilecektir.

Küpür büyüklüğü halka arz edilebileceklerde en az 1 milyon TL, halka arz edilmeyeceklerde en az 100 milyon olacak, 500 milyon TL'nin altındaki talepler kabul edilmeyecektir. Vadeleri 90 gün veya 60 gün arasında olabilmektedir.

Finansman bonusu ihracı ön koşullarını taşıyan şirketlerin büyük çoğunluğunu halka açık şirketler oluşturmaktadır. Finansman bonusu ihracı önkoşullarını taşıyan şirketlerin sektörlere göre dağılımı şöyledir:

1- Taş ve toprağa dayalı diğer sanayi (çimento)

2- Dokuma sanayii

3- Gıda Sanayii

Türkiye'de finansman bonoları (Seri II, No: 7 Tebliğinde değişen şekliyle) ikiye ayrılmaktadır.

1. Teminatlarına göre

– (A) tipi bonolar: Garanti kaydı taşımayan bonolar

– (B) tipi bonolar: Ortaklığa karşı taahhüt edilmiş banka kredisi ile desteklenmiş bonolar.

– (C) tipi bonolar: Banka garantisi taşıyan bonolar.

2. Teminat portföyüne dayalı finansman bonoları

– (D) tipi bonolar

29.12.1988 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Seri III No:7 Tebliğinde firmalara, bankalara vermiş oldukları teminat senetlerinin yüzde 70'ini geçmeyecek şekilde (herbir tertip için) finansman bonusu çıkartma imkanları tanınmıştır.

D tipi finansman bonoları için mükerrer teminatlarının bulunup bulunmamasına göre birinci grupta yer alan bono tiplerinden biri uygun olarak düzenlenir. Buna göre AD, BD, CD tipli finansman bonoları çıkarılabilecektir. Böylece firmalar gerçek ticari işlemlerinden veya finansal kiralama işlemleri nedeniyle yaptıkları mukavelelerinden doğan alacaklarını temsil eden bono ve poliçe gibi kambiyo senetlerinin tahsil edilmesiyle finansman bonusu bedelinin ilgili banka tarafından ödemesi sağlanacaktır.

Finansman bonosunun en gelişmiş piyasası ABD'dedir. ABD'de finansman bonosunu finansal kuruluşlar (bankalar), finansal olmayan kuruluşlar (ticari işletmeler) ve holding bankalar çıkarabilmektedir. Finansman bonosunun ABD'deki görünümünün en büyük özelliği teminatsız olup büyük şirketler tarafından çıkarılmasıdır.

Türkiye'de finansman bonusu ihtiyacını doğuran nedenler ABD'den farklı olmuştur. ABD'de finansman bonusu banka sisteminin gelişmesinden önce de varolup, zaman içinde banka sistemiyle gelişirken; Türkiye'de ancak son zamanlarda ortaya

çıkıştır. Bu gecikmenin temel nedeni olarak ülkemizde mali piyasaların örgütlenmesinin sınırlı kalmış olması gösterilebilir.

Türkiye'de finansman bonoları ihtiyacını doğuran en somut neden banka kredi faizlerinin yüksekliğidir. Çok yeni bir para piyasası aracı olmasının nedeni ise ülkemizdeki ekonomik gelişmenin ve mali piyasaların örgütlenmesinin sınırlı kalmış olmasına bağlanabilir. Finansman bonosu piyasası ekonomik dalgalanmalara aşırı duyarlı bir piyasadır. Kısa dönemli banka kredilerine nazaran daha düşük maliyete sahip olması banka kredi faizlerini aşağı çekici etki yapabilir. Sonuç olarak finansman bonosunun ekonomik gelişme ve örgütlenmeye bağlı olarak Türkiye'de kısa vadeli nakit gereksinimlerini cevaplayan bir para piyasası aracı olarak gelişmesi beklenmektedir.

Ülkemizde finansman bonolarının çıkarılmasında uygulanan bürokratik işlemlerin çok fazladır. Uzun yıllar piyasada isim